

3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 29. Ст.233. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text> (дата звернення: 20.03.2020).

Воєдило А. В., здобувач вищої освіти гр. ПД-171
Науковий керівник – **Берднік І. В.**, к.ю.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

Однією з найбільших проблем на шляху розбудови України як незалежної правової держави європейського зразка є корупція. Це негативне явище перешкоджає ефективному функціонуванню органів державної влади та місцевого самоврядування, посадових осіб, які відповідно до ст. 19 Конституції України зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Тому нині перед державними органами стоїть досить складне завдання – очищення влади від корупції. З метою виконання цього завдання 14 жовтня 2014 року в Україні з прийняттям пакету антикорупційних законів було започатковано антикорупційну реформу, одним із елементів якої було створення Національного антикорупційного бюро (далі - НАБУ) [1, с. 224].

Кодекс професійної етики (далі – Кодекс) – це публічний документ, який містить перелік принципів і стандартів етичної поведінки працівників НАБУ при виконанні ними посадових обов'язків та в повсякденному житті. Дотримання Кодексу сприятиме запобіганню та врегулюванню можливих конфліктних ситуацій, розвитку організаційної культури, забезпеченню гарантії високої якості та ефективності роботи НАБУ, утвердженню його позитивної репутації і, як наслідок, зростанню рівня суспільної довіри.

Працівник має дотримуватися встановлених Кодексом принципів і стандартів етичної поведінки, а також загально визнаних норм моралі; дбати про власну репутацію, поважати честь і гідність інших службових та посадових осіб, громадян України, іноземців та осіб без громадянства; утримуватись від дій, заяв чи вчинків, що компрометують його самого, колег, інших осіб, з якими взаємодіє працівник НАБУ, державу [2, с. 105].

Принципи етичної поведінки є невід'ємними складовими системи цінностей Національного бюро, а саме: цілісності (здатність діяти відповідно до загальноприйнятих суспільних, етичних та професійних норм, здатність протидіяти зовнішньому тиску); мужності (спроможність іти на ризики заради виконання поставлених Законом завдань); рішучості (прийняття своєчасних та ефективних рішень та уникання невинуватої затримки їх реалізації); цілеспрямованості (готовність просуватись вперед, демонструючи прагнення до професійного зростання та самовдосконалення у реалізації поставлених цілей). Високий морально-етичний рівень працівників НАБУ є запорукою довіри суспільства та ефективного виконання поставлених перед НАБУ завдань.

Наведений перелік містить основні принципи етичної поведінки працівника НАБУ та не є вичерпним. Системна узгодженість та структурна цілісність запропонованих принципів забезпечує формування єдиного підходу щодо визначення ключових рис морально-етичного портрета працівника НАБУ.

Кожен працівник НАБУ постійно дбає про свою компетентність, професійну честь і гідність. Віддано та сумлінно виконує службові обов'язки, сприяє підвищенню авторитету НАБУ та зміцненню суспільної довіри до нього.

У своїй діяльності працівник НАБУ неухильно дотримується конституційних принципів верховенства права та законності. При здійсненні своїх повноважень працівник діє у спосіб, передбачений законом, та в межах своєї компетенції, своєчасно та ефективно вживає вичерпних заходів щодо усунення порушень закону, незалежно від суб'єкта їх вчинення [3, с. 105].

Детектив НАБУ не застосовує заходи впливу такі, як погрози, шантаж, підкуп, введення в оману, не використовує складні матеріальні чи особисті обставини інших осіб або інші протизаконні заходи для досягнення своїх професійних чи особистих цілей; поважає права, свободи, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він взаємодіє при здійсненні посадових обов'язків.

При виконанні посадових обов'язків у межах своїх повноважень працівник НАБУ є незалежним від будь-якого впливу, тиску чи втручання у його професійну діяльність, окрім випадків, передбачених чинним законодавством [4, с. 217].

Працівник НАБУ, виконуючи покладені на нього обов'язки, несе персональну відповідальність за прийняті ним рішення, дії чи бездіяльність.

Працівник НАБУ прагне досягнення справедливого балансу між правами та свободами особи і загальними інтересами суспільства.

При виконанні посадових обов'язків та прийнятті рішень працівник НАБУ керується об'єктивними фактами (доказами) і неупередженими професійними висновками.

Отже, стандарти етичної поведінки є певними зразковими моделями (поведінковими кліше), які регламентують лише окремі аспекти багатоманітної діяльності працівників НАБУ. Водночас сумлінне дотримання запропонованого алгоритму прийняття рішень та вчинення дій сприятиме уникненню протиправної поведінки у тій або іншій типовій ситуації, пов'язаній із виконанням професійних обов'язків.

Список використаних джерел

1. Войтюк Р. В. Процесуальні гарантії діяльності детектива Національного антикорупційного бюро України. *Право і суспільство*. 2017. № 3. Ч. 2. С. 223-226.
2. Довжич Є.В. Місце НАБУ в системі органів, що здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 33 2, Том 2. 2015. С.102-107.
3. Войтюк Р. В. Детектив Національного антикорупційного бюро України. Детективна діяльність: теоретичні, методичні та практичні проблеми: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 24 берез. 2017 р.). 2017. С. 104–108.
4. Гвоздецький В.Д. Адміністративно-правові та організаційні засади запобігання і протидії корупції в Україні Дисертація д-ра юрид. наук: 12.00.07, Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. Київ, 2013. 360 с.